Ч. 64 (11.405). Львів, субота 23. березня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Флямандська проблема.

Львів, 22. березня 1929.

Останніми часами европейська публична опінія починає чимраз то більше зацікавлюватися флямандською проблемою у звязи з ревеляціями про військовий союз між Бельґією і Францією, направлений проти Голяндії і Німеччини.

Як відомо, флямандців у Бельгії є на кілька сот тисяч більше ніж тих бельґійців, що говорять по французьки, себто французів, одначе вони ще й досі не вибороли собі рівноправности. Перед війною їх мова була допущена лише до сільських шкіл та до деяких середніх. Мова державного урядування, війська, суду, всеї середньої та вищої освіти була виключно французька.

І треба сказати, що таке становище завинили в значній мірі самі провідники флямандського руху, бо вони боролися виключно за національно-культурні права свого народу, лишивши на боці боротьбу за своє політичне відокремлення та за належний їм політичний вплив у державі. Тому й вийшло так, що весь час бельґійською державою правили і її зовнішню політику означували бельґійські французи. А їх метою було якнайбільше зближення до Франції, спочатку національно культурне, дальше якнайбільша асиміляція флямандців, а потім також політична злука з Францією.

В часі світової війни флямандці льояльно бились по боці Франції. Одначе підчас окупації Бельґії Німеччиною флямандці скористали з цього й завели скрізь в урядуванні свою рідну мову замісць дотеперішньої французької. Тодіж перевели вони в життя свою давню мрію, за здійснення якої проляли їх студенти богато молодої крови, а саме перемінили французький університет в Ґенті на флямандський. Та після скінчення війни бельґійські патріоти — французи, яким скріплення флямандського руху було сіллю в очах, почали кричати про „німецьку інтриґу", про державну зраду і т. п., а соціялістичний бельґійський уряд, зложений з французів, не завагався наповнити бельґійські вязниці тисячами активних діячів флямандського руху, обвинувачуючи їх за „співпрацю з німцями" в часі окупації.

Це розуміється, не могло причинитися до злагіднення відносин, тимбільше, що флямандський університет розвязано й заведено наново французький. Репресії не могли вже зломити флямандського руху і він почав набирати все більшої сили. Та що найважніше: він почав проявляти себе також на політичному полі. Поруч трьох давніх партій бельґійського парляменту — клерикалів, лібералів і соціял-демократів, які складалися з представників обох національностей цієї країни, повстала тепер нова, четверта партія, до якої належали виключно флямандці — так звана фронтова партія. Національний рух набрав такої сили, що флямандські представники в старих бельґійських партіях, щоб не втратити своїх флямандських виборців, почали звертатися до них по флямандськи, а навіть говорити в парляменті по флямандськи, а не по французьки, як це було перед війною.

Між флямандськими селянами почався великий національно-орґанізаційний рух. Вони витворили свою власну політично-економічну орґанізацію — „Селянську Спілку", яка тепер має майже пів міліона членів.

Нарешті в кінці 1928 року прийшло до отвертої політичної боротьби. Бельґійський уряд свого часу засудив був на смерть відомого провідника флямандців, д-ра Бормса, за „державну зраду", якої він допустився був нібито підчас німецької окупації. Кару смерти замінено йому на досмертну вязницю, і він уже десять літ сидів у вязниці в Лувені. Та при додаткових виборах в Антверпії Бормс одержав 83.000 голосів, а бельґійсько-ліберальний кандидат лише 44.000; 58.000 виборців віддали білі картки. Таким чином вибрано Бормса й бельґійський уряд мусів нарешті видати закон про амнестію для своїх горожан, яку зобовязався був дати ще мировим договором, а якої не давав повних десять літ. Бормса випущено на волю і він у Голяндії виголосив промову, в якій між іншим зазначив, що *на випадок війни між Бельґією та якоюнебудь германською державою* (він мав на думці або Голяндію або Німеччину) *флямандці не будуть битися проти своїх одноплемінників.*

Коли взяти під увагу тісний військовий союз між Бельґією та Францією, будову стратеґічних залізниць на флямандському побережі, будову нових фабрик амуніції та закладання великих арсеналів зброї, то ця заява Бормса набирає особливої ваги. Флямандська проблема починає набирати інтернаціонального значіння. Флямандці вже не хотять другий раз служити як гарматне мясо на користь Франції. Бельґія вже не зможе вести нової війни по боці Франції, не наражуючи на небезпеку істнування самої держави: вона вже не буде певною свого власного війська. І в цьому полягає без сумніву велике значіння флямандського руху для справи европейського мира. Звідси й зацікавлення цим рухом серед европейської публичної опінії в останніх часах.

Еспанія і Україна.

(Від нашого кореспондента.)

Париж, 16. березня 1929.

I.

Тутешні ґазети, майже всі, від лівих, комуністичних і соціялістичних, до правих, великокапіталістичних, ставляться до теперішнього еспанського уряду неприхильно — одні явно ворожо, другі з неприхильністю тільки легко прислоненою. Вимок із цієї однозгідности супроти еспанської диктатури представляють всього тільки два щоденники, тай то з не дуже поширених. Уся решта ґазет не криється взагалі, або криється тільки недбайливо, із своїми побажаннями швидкого кінця — теперішньому еспанському режімови.

Що ліві ґазети ворожі еспанській диктатурі, це кінець кінців легко зрозуміти. Натомісць ворожість правих, суто-капіталістичних орґанів на перший погляд менше зрозуміла. Одначе — тільки на перший погляд. Бо коли ближче приглянутися розвиткови подій в Еспанії, то ворогування капіталістичних орґанів супроти теперішнього еспанського режіму виявляється ще більше самозрозумілим, льоґічним і навіть неминучим, ніж ворожість орґанів лівих — соціялістичних і т. зв. народніх.

Ще менше французької потурає еспанській диктатурі анґлійська преса, однаково соціялістична як буржуазна. Ця неприхильність анґлійських ґазет — розмірно свіжої дати. Спершу, тому кілька років, анґлійці приняли були еспанську диктатуру доволі прихильно; дехто навіть не таївся з привітами на адресу диктатора: що нарешті прийде край еспанській парляментарній корупції, яка своїми розмірами перейшла була навіть французьку парляментарну попсованість — відслонила-ж „афера Ано" один (але тільки один!) рубець тієї заялозеної заслони, яка прикриває тутешню парляментарну дійсність. Від деякого часу ця анґлійська прихильність еспанському урядові — розвіялася, а такий „Таймс" — важка ґармата! — присвятив недавно еспанській диктатурі одну з тих статтей, які рівняються римському **pollice verso**, що засуджував на смерть глядітора.

Чим саме так наразився французьким і анґлійським — про бельґійських і не згадуючи — капіталістам ґенерал Прімо де Рівера? Тай чим — він зразився еспанському великому капіталови і еспанській великій земельній аристократії?

II.

Він уже нарушив їх інтереси, і він ще дужче загрожує їх інтересам на будуче.

Його соціяльне законодавство дуже не по нутру великому промислови і земельній аристократії. Не припадком-же ватажок останньої ворохобні, Ґерра, що вернувся з еміґрації, щоби повалити диктатора, — завзятий і твердий консерватист. Тай артилерійські офіцири, які змовилися проти диктатора, трохи не всі належать до родин богатих або засібних. Нема сумніву, що Прімо де Рівера має ворогів у високих колах господарських і фінансових, які і ставлять йому опір — між іншим також шляхом грошевого страйку: пониження курсу пезети — знак цього. Плютократія не здається і таксамо не прощає сьогодішній монархії Альфонса XIII і диктатурі Пріма їх реформ, як свого часу австрійська февдальна аристократія не могла дарувати Йосифови II-гому його реформ підданщини і панщини. Висока еспанська аристократія бойкотує ґенерала Пріма, наче класового зрадника; недавно померша королева-мати не могла дивитися на нього. Він спирається на короля і на елементах народніх — до недавна занедбаних в Еспанії гірше ніж в якій-небудь іншій культурній державі.

Таке в середині країни. Не краще й за границями.

III.

За кордонами еспанська диктатура викликала спершу немилу несподіванку, а далі просто безпощадну ворожість в колах інтернаціонального фінансового капіталу.

Прімо де Рівера взявся за велике й важке завдання: визволити свою країну від визиску чужинецького капіталу, який від давен давна призвичаївся був дивитися на Еспанію наче на свою кольонію. Еспанські земельні богацтва й великі промислові підприємства від давна в кліщах інтернаціонального фінансового капіталу: мідь у Ріо-Тінті — анґлійська, олово в Пенарої — французьке, трамваї — наче колись „на нашій славній Україні" — бельґійські. Нафта була в руках брітійських — наче справжній монополь Шеля і Рояль-Дача, і т. д.. Диктатор узявся націоналізувати промисл і монополізувати закордонну торговлю. В останній ділянці він радянською нафтою випер з Еспанії всемогучого Детердінга і комп. **Inde ira!** Саме в останніх днях засипує диктатора протестами представник французького уряду, який рука в руку з анґлійським силкується припинити націоналізацію еспанського промислу. Супроти цього дуже підозрілою являється одночасність офіцирських і студентських розрухів з чужими дипльоматичними інтервенціями.

Зрештою треба сказати, що в опорі студентських і інтеліґентських кол не є без вини і сам Прімо де Рівера: він занедбав ідеольоґічну сторону своєї політики. А саме ця ідеольоґічна сторона і найважніша в означенні становища інтеліґентських кол: зрозуміли це прекрасно Муссоліні і Ленін, фашисти й більшовики. Не зрозумів цього гаразд еспанський ґенерал, а користуються цим внутрішні й закордонні противники еспанських реформ і еспанського поступу.

IV.

Коли вже мова про Еспанію, то як не зупинитися на відгомонах, які в Еспанії викликують українські справи?

Очевидно, смішна річ булоб думати, що в Еспанії „загал" буцім-то „цікавиться" Україною. Цього нема і не може бути. Але цікавляться нею ті, котрі з професії політичної обовязані стежити за розвитком політичних подій на цілому світі, орієнтуватися серед них, витягати з них практич-

ві досвіди, передбачувати можливости їх впливу на інші краї Европи.

Такою „фаховою" особою в міжнародніх політичних питаннях є Альфонсо XIII. Він так держиться в курсі всього, що в світі твориться, як фаховий письменник держиться в курсі чужих літератур, фаховий спортовець в курсі спортів: без пристрасти, але з живою цікавістю. Цікавість ця має й далеку практичну підставу: адже Еспанія лежить над тимсамим Середземним морем, яке своїм Чорноморським заливом ополоскує й українські береги. А море, як відомо, не віддалює, а наближує до себе народи...

Крім того: еспанський король — кровно звязаний з габсбурґським домом; нещасна цісарева Зита із своїми 7 дітьми знайшла була притулок тільки в Еспанії. Цим шляхом міг король зацікавитись до певної міри також галицькою і українською спадщиною колишньої Австрії. Одним словом: Мадрид краще орієнтується в питаннях про Україну, про соборність, про Київ, Харків і Львів, ніж напр. орієнтується в цих справах Рим, в якому без конкуренції парить „українська" ідеольоґія варшавської масти.

Не значить воно, неначеб то й згадана „українська" пропаґанда не силкувалася всунутися і в Мадрид. Були спроби, одначе вони не увінчалися успіхом.

V.

Колись розкриються дипльоматичні архіви з епохи критичної для нашої тіснішої й ширшої батьківщини після 1919 р. до наших днів: тоді і зачудуються наші діти, дізнаючись, як реально й твердо оцінював у ці часи галицькі й загально-українські справи далекий нам Мадрид. Мало цього! Наші діти широко розкриють очі, коли довідаються, що був у найкритичніших часах, після катастрофи У. Г. А., момент, коли Мадрид готовий був дати нашій справі всю можливу особисту й політичну поміч — і то якраз у тих антантських колах (і, коли хочете, кулісах), куди не було нам доступу, а в яких мадридське слово тоді важило дуже богато, більше ніж тепер. То були, пригадуємо, часи, коли Еспанія була єдиною з більших европейських держав, яка виходила з воєнної метушні невтральною, розбогатілою, з доброю валютою, з випочатою армією, тай коли слово Мадриду в Парижі й Брукселі, а то й у Льондоні, було словом не довжника, а вірителя — вірителя морального, політичного і фінансового.

Подробиць про той критичний момент ще не маємо права подати; нехай покищо вистарчить сказане.

Коли наші історичні вороги і противники в той час порушували скрізь небо й пекло, щоби перехилити терези на свою користь, — то ми протиділали цій роботі тільки незарними заявами (через перекладчиків) в передпокоях ріжних урядів і пустими зле писаними „нотами" й протестами. Натомісць напр. мадридську спроможність ми відкинули зовсім.

В. Панейко.

Справа самоврядування.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПОВІТОВУ РЕПРЕЗЕНТАЦІЮ І ПОВІТОВУ ВИБОРЧУ ОРДИНАЦІЮ В КРАКІВСЬКОМУ, ЛЬВІВСЬКОМУ, СТАНИСЛАВІВСЬКОМУ І ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ ВОЄВІДСТВАХ.

І. Історія законопроєкту.

Дня 31. жовтня 1928 р. внесли три польські соймові клюби лівиці, а саме: ППС, Визволене і Партія Хлопска, у формі наглого внеску законопроєкт про зміну виборчої ординації до громадських рад і до повітових рад на території 4-х галицьких воєвідств. Внесений законопроєкт змінює галицькі куріяльні виборчі ординації до сільських громадських рад, до міських громадських рад і до повітових рад. Сойм ухвалив наглість внеску і самоврядний законопроєкт відіслано до адміністраційної комісії.

Сам законопроєкт лівиці в своїм первіснім виді був дуже простий і короткий та обіймав лише 6 артикулів.

А саме цей законопроєкт:

1) у справі виборчої ординації до міських громадських рад у Галичині розтягає на 4 галицькі воєвідства обовязуючу силу декрету Начальника Держави з дня 13. грудня 1918 р. про вибори до міських рад на терені б. конгресового королівства разом з усіми пізнішими змінами декрету і виконавчими розпорядками.

2) У виборчій ординації до галицьких сільських громадських рад розтягає законопроєкт на територію Галичини обовязуючу силу розпорядку міністра б. пруської дільниці з дня 25. березня 1920 р.

3) У виборчій ординації до повітових рад в Галичині розтягає обовязуючу силу розпорядку міністра б. пруської дільниці з дня 12. серпня 1921 р. про вибори до повітових соймиків у пруській дільниці з тою зміною, що в передбачених у розпорядку виборчих округах вибирають членів повітової ради громадські ради на спільному засіданні в пропорціональному голосуванні, при чому вибори мають бути тайними.

Партії соймової лівиці, що внесли законопроєкт, мали в одному повну слушність, а саме: що справа виборчої ординації до самоврядних установ у Галичині є справою наглою і негайною, зокрема в ділянці повітової самоуправи. Державна влада між іншим оправдує скасування в Галичині повітової самоуправи і призначування старостів наказними комісарями повітових рад тим арґументом, що вибори до повітових рад не можуть бути переведені на основі перестарілої куріяльної галицької виборчої ординації з 12. серпня 1866 р., а нової виборчої ординації нема готової.

Зате на спосіб розвязки справи, пропонований лівицею, а саме, щоби пруські і конґресові виборчі ординації перещіпити механічно на галицький ґрунт, не могли погодитися українські посли. В додатку пропоновані ординації є мало демократичні й мало поступові і такі складні, що дають змогу властям при виборах зловживати своєю владою.

Адміністраційна комісія вибрала спеціяльну підкомісію, щоби розглянути чи пак випрацювати самоврядні законопроєкти. Підкомісія складалася з 9 членів і лише я один з непольських послів увійшов у її склад.

Вже при вступних дискусіях на підкомісії виявилося, що справи не можна полагодити в такий простий спосіб, як це спершу пропонували посли лівиці в свойому законопроєкті. Навіть між самими клюбами, що внесли законопроєкт, не було згоди щодо змісту законопроєктів, а в додатку клюби лівиці мусіли рахуватися з голосами непольських послів. Відношення сил у соймі в справі самоврядних законів є того роду, що клюби лівиці не можуть рахувати на ухвалення сяк-так поступових самоврядних законів проти голосу непольських послів. Так воно є тому, що посли з „одинки" взагалі не бажають собі скорого ухвалення виборчої ординації до галицьких самоврядних установ, а польські праві партії хотіли би, щоби нові виборчі ординації запевнювали безоглядну перевагу польському елементові на українських землях.

Самоврядна підкомісія, не розглядаючи внесеного лівицею законопроєкту, вибрала інший шлях, а саме почала праці над окремою виборчою ординацією до повітових рад і окремої виборчої ординації до міських та сільських громадських рад. Посол Путек з „Визволеня" предложив підкомісії свій законопроєкт про повітову ординацію для 4-ох галицьких воєвідств. Над цим законопроєктом пос. Путека радила самоврядна підкомісія на 10-х цілоденних засіданнях і після довгих дискусій та численних змін приняла його у 3-х читаннях.

II. Загальні примітки до законопроєкту.

Принятий у третьому читанні підкомісією законопроєкт носить назву „Закон про повітову репрезентацію і повітову виборчу ординацію в краківському, львівському, станиславівському і тернопільському воєвідствах". Як видно, він має зовсім тимчасовий характер. Усі польські партії, без огляду на партійну приналежність, є того погляду, що сойм повинен у можливо короткому часі ухвалити один закон про повітову самоуправу для цілої польської держави, а тоді переставлиб обовязувати окремі закони для поодиноких частин держави.

Законопроєкт, ухвалений підкомісією, містить у собі постанови не лише про виборчу ординацію до повітових рад, але й постанови про повітову репрезентацію. Значить: коли він містить матеріяльні постанови про повітову самоуправу і колиб польські законод. установи ухвалили цей законопроєкт, то перестав би обовязувати галицький закон з дня 12. серпня 1866 р. про повітову репрезентацію і повітову виборчу ординацію з усіми пізнішими додатковими законами.

Коли порівняємо постанови галицького закону про повітову репрезентацію (себто про круг ділання, завдання, права й обовязки пові-

---

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

БЕЗЖУРНІ ДНІ.[14)]

Оповідання.

(Продовження)

— Ти — меценат! Правник, що вже чотири роки студіює право, а ще не має ні одного іспиту!

— Ну, ну, побачите! Посидете в мене, то й побачите. А купіль, яка купіль у мене! Я певний, що ви обидва пересидите в мене цілі ферії.

Стецько ще вагався, йому було жаль покидати Березінку, але успокоїв його Грицько.

— Їдемо, за Баґрія ти не бійся. Ти сам чув, що він шукає грошей, а тут їх не знайде, не возьме тобі. Зрештою ми посидимо пару днів і вернемо сюди. І я вертаю з тобою.

Під вечір вони й поїхали.

Виїхали з села в рівне поле, монотонне, жовте, жовте, жовте.

— Не те мої гори! Зелені, все зелені гори! — думав Стецько і думками втікав у свої любі гори, звідки походив. Вийдеш весною на верх — довкруги зелено, вийдеш у літі — зелено, тут і там жовтіється на пригорі нива збіжа, та вона так і губиться в морі зелені. А в осени яка чудова скаля барв! Шпилькові дерева однаково зелені, але між ними тут і там заблукалася дика груша і яблуня і бук і граб і черешня. В кожної з отсих зайд на свій лад жовкне під осінь листя. Сотки відмін, переходів від темно-зеленого до ясно-жовтого, до мідяного, червоного, огнистого. А все те вимішано, все те розкинено по горах і розмальовано у фантастичні килими між зеленими ялицями, соснами, смереками. Але все те можна оглядати тільки короткий час. Бо повіє зимний вітер, стрясе пожовкле листя із зайдів, що влізли у це зелене царство — і знов зелені гори закутані в мряку, застелені, засипані снігом... І тільки з білого снігу видніють вічно зелені сосни, ялиці та смереки.

А тут? Ще літо, щойно почалися жнива — а вже завмирає все поле. Не завмерла тільки людина, все жива, роботяща. Ось група женців... І прийшло йому на думку: колиб малював, описував гори, розмалював би дикість гірських потоків і зелень гір; якбиж малював доли, вивів би людей, що панують своїми жилястими руками над цими нивами... Там малював би красу, — а тут хіба силу.

Та недовго порівнював у своїй уяві гори з долами. Оглянувся позад себе і його думка побігла туди, звідки саме їхав.

Ксеня!...

Почував її недостачу біля себе. Коротко був враз з нею. Говорив із нею і не наговорився, сміявся й тішився і не натішився! Сказавши правду ні він їй, ні вона йому не сказали нічого такого, що моглоб їх вязати, а проте чомусь уважав її близькою, прихильною, рідною.

По полях стелився вечірний сумерк, а в його душі будилася туга. Поволі, поволі зачинав відчувати, що її нема біля нього, що ось тепер не може промовити до неї слова, не може її слова вчути, налюбуватися її дзвінким голосом та веселим сміхом. Та чи міг лишитися у них?! Сам один, коли Грицько — як завсіди йому на перекір — наважився їхати? Чи годилося залишатись самому? І пощо? Не був-жеж укінченим теольоґом, що нині запізнався, завтра освідчився, позавтраж уже весілля... Воно булоб і смішне, якби був став говорити про свою любов... Вона ще й не мала нагоди його пізнати, ні він її... Відїздив, стиснув її руку і промовив: — „До побачення!" Дивився в її очі і вже очима доповів їй решту. І вона глянула таксамо в його очі і таксамо відповіла: — „До побачення!" Та чи думала вона те саме, що й він?

Тимчасом переїхали вони через якесь село і знов виїхали на дорогу між розлогими полями. По цім боці ниви і по тім, десь вдалі миготів у вечірнім півсумерку лісок — мабуть сосновий. І знов село, і знов вузенька доріжка. Через маленький місток і виїхали на битий шлях.

— Ще задело до твого Болотища?

— Ще пять кільометрів битим шляхом, а потім ми знов поїдемо доріжками тринацять кільометрів. Уже недалеко.

І на душу Грицька наводив цей вечірний сум задуму. Перед кількома днями був такий самий вечір, коли проходжувався в городці з Ксенею — і полинули спомини...

І Грицькові пригадався вірш, що його нині рано він скінчив. Образ за образом. І якось непомітно він отворив уста і на ввесь голос став його співати.

Стецько заткав собі уха.

— Чуєш, Романе?! Чуєш, який неможливий козячо-баранячий в нього голос! Коли він напише вірш, у нього така ніжна, мельодійна мова, а от почне співати — то зовсім, як баран. Мовчи, Грицьку, а то кричатиму!

Та Грицько й не чув того всього і своїм баранячим голосом співав свою поправді мельодійну пісню. Співав і любувався піснею і своїм голосом. При кінці строф вигукував: Гей-гей! Гей-гей!, так, що вони сміялися до безтями. Одначе Грицько не зважав і не чув їх сміху й далі виводив своє: Гей-гей! Гей-гей!...

Віхали в якесь село. Роман казав, що це вже Болотнище. Але села Стецько не бачив і мав враження, що віхали в якийсь лісок, стільки садів та дерев було при дорозі. Друге спостереження

тової самоуправи) з аналогічними постановами законопроекту, то нема найменшого сумніву, що старий галицький закон давав повітовій самоуправі куди більшу незалежність від впливів політичної влади і куди більші права, як цей новий законопроект. Коротко кажучи, новий законопроект обмежує зміст повітової самоуправи. Зате нова виборча ординація є в порівнянні з давньою далеко більше поступова, а в додатку дає змогу українському населенню ввійти в значнішій скількости в склад повітових рад.

Наскільки діло в самій конструкції законопроекту, то він, подібно як галицький закон з 1866 р., складається з двох окремих частин: І. закон про повітову репрезентацію, ІІ. закон про повітову виборчу ординацію.

Пос. Володимир Целевич.

Смерть полководця Франції.

Помер один із найбільших героїв останньої війни у Франції маршал Фош, один із переможців битви над Марною і організатор великої офензиви над Соммою. Фошові, не менше як Клемансові, Франція завдячує виграну війну.

Фердинанд Фош уродився в 1851 р. у Тарбес (Горішні Піренеї). Молодиком брав участь як доброволець у війні 1870 р., а після неї почав виключно фахові студії. Переходить незвичайно хутко всі військові ранґи, а не покидаючи військової академії стає там у молодім віці (у 1886 р.) — професором. Фош викладає теорію воєнної тактики.

Я 1907 стає ґенералом бриґади і директором академії. У 1914. призначений ґенералом дивізії, а рік пізніше ґенералом корпусу. Підчас одної з найбільше завзятих битв в історії, над Марною, він проводить 9-ою армією.

Від 1917 р. на становищі шефа ґенерального штабу в міністерстві війни переводить Фош реорґанізацію всієї французької армії у звязку з пляном наступу на німецьку армію. 24-го квітня 1918 р. сам перейма́є активний провід над усією збройною силою у Франції. Якби не велика війна, Фош лишився би тільки автором численних обємистих теоретичних творів про війну, таких як „Основи воєнного мистецтва“, „Як вести війну“ і нове покоління сказало би напевно, що вони сильно перестаріли та в практиці не дають приноровитись. Остання війна дала змогу Фошові доказати, що великий теоретик, справжній знавець свого діла, вмів також виявити в практиці свій талант, а навіть іскру ґеніяльности.

Наскільки не помиляємось, призначення Фоша на провідне становище в останній війні було заслугою Клемансо, який як великий знавець людей, умів відкривати таланти і ставити їх на відповідне місце у відповідний мент.

Громадяни! Поголовним членством дамо доказ перед світом нашої свідомости і національної гідности. Тому мерщій в ряди членів „Просвіти“.

Загальні Збори „Просвіти“.

Відкриття. — Звіти. — Вибір комісії-матки. — Дискусія.

Загальні Збори почалися точно в 10. год. ранку. Саля виповнена по береги. Присутні члени Головного Виділу і делегати філій та читалень у числі 469.

На сцені за великим столом сидить повна президія Головного Виділу. За нею при двох столах представники всеї львівської української преси. При окремому столику на боці засів представник Гродського Староства надрадник Гузік.

Збори відкрив урядуючий голова Т-ва **д-р Іван Брик.** У свому слові віддав він поклін усім тим тисячам освітніх діячів, що за останніх 60 літ вкладали свою працю в освітнє діло. Далі згадав всіх померших у минулому році членів Т-ва в числі 96, память яких вшановують присутні повстанням з місць. Потім перейшов до обговорення великих цілей і завдань Т-ва в звязку з його 60-літнім ювилеєм.

З черги прийшло відчитування протоколу з останніх загальних зборів, якого доконав дир. С. Магаляс. Протокол принято. Безпосередньо потім відчитав теж дир. Маґаляс правильник Загальних Зборів, принятий минулорічними Загальними Зборами. По відчитанні правильника вибрано резолюційну комісію з трьох членів, згідно з вимогою правильника. До цеї комісії ввійшли: д-р Чировський, С. Шах і М. Творидло.

Д-р Богдан Чайківський зі Сокаля зреферував справу затвердження маєткової трансакції сокальської філії „Просвіти“. Збори трансакцію затвердили. На чергу прийшов вибір комісії-матки.

Д-р Чировський запропонував таку листу: 1) Д-р Іван Раковський, 2) о. Музичка (Журавно), 3) Левицький Володимир (Винники), 4) Галібей Михайло (Львів), 5) Іван Доманський (селянин), 6) д-р Юліян Олесницький (Станиславів), 7) Лехман Петро. — Делегат Рогатинщини **Кривоус** поставив внесення, щоби ту листу доповнити ще такими **8-и** членами: 1) Мурин Ів., 2) інж. Білинський (Городенка), 3) М. Вихулович (Яворів), 4) д-р Ст. Ріпецький (Сокаль), 5) Ів. Волошин (Борщів), 6) Ірина Павликовська (Львів), 7) Марцинюк (Збараж) і 8) д-р Онуферко (Тернопіль).

П-і Олеськова (Чортків) запропонувала вибрати до комісії-матки конче представницю жіноцтва. На таку запропонувала п. Ірину Павликовську.

Т. зв. „селянсько-робітничі“ делеґати поставили свою окрему листу з Винниковим і Стецевим на чолі.

При голосуванні вибрано комісію-матку, яку запропонував д-р Чировський. Додатково вибрано до комісії п-ню Ір. Павликовську. Всі інші внески перепали.

З черги дав пояснення до друкованого звіту з діяльности Т-ва секретар Т-ва **В. Мудрий.** Він-же відчитав і писаний звіт Контр. Комісії з пропозицією уділення абсолюторії уступаючому Виділові.

По звітах почалася дискусія, в якій забирали слово: селянин Чучман Марко (Золочів); Винників (Скільщина) почав відчитувати декларацію від „селянсько-робітничих мас“ про завдання „Просвіти“, але не докінчив, бо представник влади зажадав відібрати йому слово; селянин Матусякевич Михайло (Сколе); п-і Богачевська ((Теребовельщина); Мартюк (Скала); Марчук (Заболотів); Ясеницький (Станиславів); Замощак (Бережани); Стеців Мих. (відчитував між іншим одну з відомих інструкцій „Сель-Робу-Єдности“); Костей Василь; д-р Лисий (Тернопіль) поставив між іншим внесення, щоби Гол. Виділ ще цего року скликав надзвичайні загальні збори в ціли зміни статута, побудованого на системі пропорціональности представництва і з розділом чинностей на адміністраційно-фінансові для Виділу й освітні для Освітньої Ради; селянин Павлюк; Герич; д-р Брик привитав у тому місці появившогося на салі голову „Національного Обєднання“ з Америки і редактора американської „Свободи“ Омеляна Ривюка; Ом. Ривюк відповів д-ру Брикові на привіт та підкреслив, що бачить у краю те, чого не надіявся, а саме дійсно велику творчу працю, яка безсумніву є запорукою кращої будуччини; Соловчук Дмитро (Молодилів); Пеленський Мих. (Комарно); Семчишин Василь; сел. Паливода Іван в справі виховання доростаючої молоді; Никифорчук Василь (селянин); Липкалюк (селянин).

Вибір шести членів Головного Виділу, їх заступників і Контрольної Комісії.

На внесення д-ра Волод. Ривюка перервано дискусію, щоби допустити до слова комісію-матку та перевести вибори. Перед виборами піддала президія під голосування внесення контрольної комісії на уділення абсолюторії уступаючому Виділови. Внесення принято.

Потім прийшов до слова представник комісії-матки і запропонував листу кандидатів на членів Виділу, їх заступників і на членів Контрольної Комісії.

Делеґат Рогатинщини *Гривнак Андрій* заявив, що його група (соціяльно-радикальна) стримується від голосування над цею листою.

Те саме заявив дел. *Стеців* в імени своєї групи (Сель-Роб-Єдність).

До Головного Виділу вибрані величезною, подавляючою більшістю голосів: 1) інж. *Творидло Микола;* 2) ред. *Мудрий Василь;* 3) о. *Хомин Петро;* 4) *Таранько Михайло;* 5) інж. *Пежанський Олександер* — усі на три роки і 6) *Тишинська Евстахія* на один рік. — Заступниками виділових стали: 1) *Павликовська Ірина;* 2) інж. *Храплвий Евген;* 3) *Стефанівський Михайло;* 4) *Турчин Лука;* 5) *Магаляс Семен* і 6) *Шиманський Іван* (студент.)

До Ревізійної Комісії ввійшли: 1) д-р *Левицький Кость;* 2) д-р *Охримович Володимир;* 3) дир. *Филипович Іван;* 4) *дир. Лазорко Михайло;* 5) інж. *Охрим Олекса.* — Заступниками членів Контр. Комісії стали: *Кисілевський Маркіян* і *Павлюк Мануїл.*

Стецька було те, що дорога була страшна; щохвилі здавалося, що візок вивернеться, так віз вагинався і скрипів і стогнав.

— Що це?

— То наше славне болото — відповів Роман.

— Адже дощу не було вже довго.

— Все те ще від попереднього дощу, у нас воно й рідко коли висихає. Миколо, ліворуч, ліворуч, бо вивернемося! — кричав Роман до візника. Так, так, а тепер праворуч, праворуч, гов! Ось ми вже й дома!

— Вже?

— Злазіть!

В хаті вже не світилося.

— У нас, видно, вже всі сплять. Товариші, тихо на пальцях, ми увійдемо до своєї кімнати. Тихо... знаєте, жнива, скоро йдуть спати. По правді сказати, батько ледве дав коні по вас... Пс... тихо, щоб ми їх не збудили...

XIII.

Другого дня рано-вранці Грицько і Стецько прокинулися рівночасно і стривожені посідали на постелі. Стецькові здавалося в першій хвилі, що це ударив грім в його постіль, а Грицькові, що це на морі топиться корабель і всі подорожні кричать: Пробі! Рятуйте! — зірвалися обидва й рівночасно крикнули.

— Що це?

На подвірі хтось страшно кричав. Їх товариш Роман тільки поворушився на постелі й не підводячи голови, промовив:

— Спіть, спіть! Це мій батько господарює! Це кожного дня!

З подвіря неслися голосні крики. Стецько вискочив з постелі й підбіг до вікна. На подвірі кричав пан-отець:

— Злодії! Обкрадаєте, грабите мене! Сонце вже зійшло, а ви ще спите! Іване, жени вже худобу! Лотре, за що тебе годую?! Що? Що? Кася не дала тобі іще їсти? Мене їдж! Злодії, лотри, вженете мене в гріб і хтож вас, дармоїдів, буде тоді годувати?!...

— Кажу вам, ідіть спати, це що-дня мій батько так починає — промовив знов Роман.

Воно й не лишалося нічого іншого, як знову кластися спати, тимбільше, що батько Романа щез із подвіря, а годинник вказував четверту.

Коли Грицько і Стецько зайшли рано в їдальню, застали там уже пані-матку, біля якої вешталися дві доньки — сестри Романа. Одна чорнявка, друга білявка, обі нічого собі дівчата. Оба хлопці що тільки звиталися, а вже стали помагати дівчатам розкладати склянки. Сміючись, не хотіли дівчата дати склянок з рук, казали, що це їх робота. Сміючись хотіли хлопці однаково помогти. Пані-матка поглянула на молодь не без утіхи й тихо зітхнула в душі:

— Коли порядні хлопці, щоб так і Бог дав!

Грицько стояв коло Галі, Стецько коло Марійки. Обі пари представлялися добре.

— Щоб так і Бог дав...!

В кімнату увійшов пан-отець, як кажуть: хлоп як дуб.

— Міські сплюхи! — промовив, витаючись, а при тому стиснув Стецька за руку, що той аж зойкнув. — Но-но-но, я вас іще не стиснув, а тільки сердечно подав руку. Ну, що там нового? Що знаєте? Ще довго панське та жидівське ярмо будемо нести на своїх карках? Що там у столиці? Коли?

— Думають думку — відповів Стецько.

— Думають думку, а це вже треба бити кулаком м...ч!

— Пс! — перебила пані-матка — ще хто вчує!

— Ой, ще не так він вчує, як уже дістане. Про це ми ще поговоримо. Але ось привезли снопи, мушу при них бути, а то вивернуть, або яку іншу зроблять мені пакість — і по хвилі його крик лунав уже по дворі.

Між молодю знов сміхи, реґіт, радість, як на малому весіллі. Раді дівчата, раді хлопці, рада пані-матка. Вони всі й не запримітили, як над їх головами нависла грізна буря.

Коли всі сиділи при сніданні, через сад перебігла якась пані із хусткою, закиненою на плечі. Це була жінка місцевого сотрудника; як що ранку, бігла до пані-матки на ранні сплітки.

— Дома? — спитала служницю в кухні.

—Дома, але там є якісь два паничі, мабуть до наших панночок. Приїхали в ночі, один чорнявий, а другий такий. Пс, слухайте, як вони говорять... — відповіла служниця.

— Грицько! — мало не крикнула молода сотрудникова, почувши Грицьків голос. — Грицько! Облудний, невірний! Писав до неї вірші, називав її високим духом, а потім зрадив, назвав марним пухом. А тепер сміявся, реготався, облудний, невірний! Скільки супокою забрав він її! Скільки недіспаних ночей, скільки жалю, скільки сліз... А тепер — якби й нiщо не сталося — він до інших! Чекай, знайшла я тебе!

І молода сотрудникова, що в першій хвилі думала побігти до дому й переодягтися, вже не побігла, а сіла біля дверей і чекала на пані-матку. А зрадник там, за дверми, сміявся наче з розмислом, грався її найсвятішими почуваннями, визивав її своїм сміхом, реготом!

Коли небавком вийшла пані-матка до кухні, молода сотрудникова привиталася і вся червона прошептала:

(Продовження буде.)

Вибір почесних членів.

З нагоди ювилею „Просвіти" Головний Виділ запропонував Загальним Зборам вибір вісьмох заслужених для нашого народу й української культури громадян на почесних членів Т-ва. Через акламацію вибрані почесними членами такі громадяни: 1) о. Митрополит *Андрей Шептицький;* 2) д-р *Брик Іван;* 3) проф. *Галущинський Михайло;* 4) о. *Стефанович Олександер;* 5) д-р *Щурат Василь;* 6) д-р *Янович Володимир* (Станиславів); 7) д-р *Коцюба Михайло;* 8) *Сірополко Степан* (Прага).

Дальший хід загальної дискусії над звітом.

По виборі почесних членів продовжувано дискусію над звітом, в якій забирали слово делегати філій і читалень: Кернога, о. шамб. Цегельський (Камінка Струмілова), Шот Гриць, Сабовський Осип. о. Прийма. Панасюк. Когут (Збараж), сенаторка Кисілевська (Коломия), Харамбура і Чех.

На побажання одного з делеґатів доручено президії вислати привіт для сеніора наших освітніх і громадських діячів, колишнього голови „Просвіти" і найстаршого її почесного члена *Юліяна Романчука.*

*

З черги прийшла на порядок дневний справа членської вкладки, а далі точка внесків і запитів. В хвилині, коли це пишемо, збори ще не скінчені.

Кооперативний Музей у Харкові.

Здавна вже підготовлялися кооперативні установи Радянської України до створення Кооперативного Музею. Над його урухомленням працюють дуже інтензивно останніми часами. З радянської преси довідуємося, що невідкличний речинець його відкриття усталено вже на день 28. квітня ц. р. Відкриття має відбутися дуже торжественно, між іншим при співучасти делеґацій закордонної кооперації.

Нечувані злодійства в паризькому торгпредстві.

Головою паризького торгпредства в Парижі довший час був відомий у Києві ще з часів Центральної Ради більшовик Пятаков, син великого купця й нафтового підприємця. Тепер показалося, що за часів його головування розпаношилося таке злодійство, що Москва мусіла прислати на його місце нового торгпреда, Туманова, з наказом скоротити видатки паризького торгпредства на трицять процентів. Новий торгпред після місяця праці звільнив 85 службовиків і зліквідував цілу низку витворених торгпредством фіктивних „французьких" торговельних підприємств.

Скинено з уряду начальника концесійного відділу, начальника фінансового відділу, начальника комісії для закупна автомобілів, начальника відділу для продажі дорогоцінних каменів і т. д. Скинено з уряду також редактора субвенціонованої торгпредством економічної газети у французькій мові. Загальна сума дефравдацій має доходити до 4 мілiонів долярів. При ліквідації „товариства для зовнішньої торговлі" виснено, що воно дало величезні страти. Бухгальтера торгпредства Богомолова звільнено за те, що він не помітив 8-мілiонової дефравдації в цьому товаристві.

Справа фальшівника документів Орлова.

З наказу німецьких властей, які ведуть справу фальшівника радянських документів, Орлова, арештовано в Берліні українського еміґранта, Косаренка-Косаревича. Його обвинувачують у тому, що він підроблював листи Андрія Лівицького.

По широкому світі.

Прибічна королівська рада в Югославії як єдиний законодатний орган підготовляє проект закону про зловживання урядовців. Урядовці, проти яких піднесуть якінебудь закиди, втратять автоматично своє становище. Цей суворий закон може легко дати нагоду до нових зловживань доносами.

Наради знавців міжнародньої репараційної комісії в Парижі покищо не дали ніяких вислідів. Можливе, що голова комісії Юнґ поставить сам проект розвязки, коли вислухає всіх делеґатів.

Анґлійська поліція арештувала в ріжних індійських містах, головно в Бомбаю та Калькуті, організаторів революції проти Анґлії. Між арештованими є також члени анґлійської робітничої партії.

З польського сойму.

Сойм на засіданні 20. березня приняв у 2. і 3. читанні проект закона в справі затвердження зголошеного польським урядом приступлення Польщі до гаґської конвенції про мирову полагоду міжнародніх спорів. Без дискусії відіслали до конституційної комісії внесення ППС, Визволення і Стр. Хл. у справі ревізії конституції. Опісля пос. Бирка реферував урядовий проект про повновласти для міністра скарбу в справі емісії внутрішньої державної позички у висоті 100 міл. золотих. Розходиться тут про скріплення державних фондів, призначених для будови дешевих домів. У голосуванні проект закона приняли, зате відкинули проект меншости, щоби половину позички зужито на будову домів по селах.

—o—

Самогубство сен. Міклашевського.

Після горячого дня в соймі настала вчора в будинку при вул. Вейській повна тиша, яку перервала в полудне сензаційна вістка про наглу смерть сен. д-ра Юрія Міклашевського зі „Стронніцтва Хлопского". Сен. Міклашевський поповнив самогубство в своїм приватнім мешканні при вул. Сенкевича 10. Як відомо, сен. Мікл. ставав перед марш. судом у справі знаної нафтової афери. Саме вчора пополудні мала відбутися перед тим судом конфротація між. сен. Міклашевським і посл. Товаріцьким.

Варшавські щоденники повідомляють, що лікарські оглядини ствердили смерть сен. Міклашевського у наслідку самогубства. Він застрикнув собі трутину. Перед смертю написав він лист до жінки, яка перебуває тепер на Рівері, в якому просить, аби його найближчі виступили в його обороні.

—o—

Коли збе-еться Державний Трибунал?

В соймових кульоарах думають, що Державний Трибунал збереться для розгляду справи б. мін. Чеховича зараз в перших днях після лат. Великодних Свят, а може навть іще у великому тижні.

—o—

Справа шкільництва для меншостей.

На засіданні освітньої комісії розглядано внесення ППС про проект закону в справі шкільництва для меншостей, а також внесення Нім. Клюбу в справі шкільництва з нім. викл. мовою. Перше внесення реферував пос. Прухнік, друге пос. Утта. Дискусія над цими внесеннями відбудеться одночасно з дискусією над внесенням Українського Клюбу в справі програми навчання в школах з українською викл. мовою і в українськім університеті. Всі ці справи поміщені на дневнім порядку засідання комісії, що назначене на завтра (пятницю).

—o—

Італійський пос. відкликаний з Польщі.

В міродатних кругах зачувати, що б. італійський посол у Варшаві Майоні буде в найближчих днях піднесений до ранґи амбасадора. Він виїде в перших днях квітня до Варшави, аби вручити президентові відкликуючі його листи. Серед наслідників Майоні у Варшаві називають амбасадора Мартіна Франкліна (тепер в Арґентині), що мав би приїхати до Польщі по 21. квітня ц. р

—o—

По смерти Фоша.

Смерть Фоша покрила жалобою цілу Францію. Похорони його відбудуться в суботу або в неділю, аби таким робом могли взяти в них участь і делеґати закордонні. Похорони Фоша відбудуться на кошт держави. „Ле Журналь" подає, що тіло марш. Фоша буде виставлене на прилюдний вид під Трімфальним Луком. Церковні церемонії, звязані з похоронами, мають відбутися в катедрі Нотр Дам, тіло Фоша буде зложене в Палаті Інвалідів.

—o—

Розстріл провідника повстання в Мексику.

Провідника здавленого повстання в стейті Вера Круз, ґен. Аґуірре, розстріляно в середу, подібно як передше його брата. Його зловлено в лісі разом з кількома прихильниками, більшість яких згинула в його обороні. На основі розпорядку, що тепер обовязує в Мексику, ґен. Аґуірре розстріляно без суду.

—o—

Вибух повстання в Сирії.

З Константинополя повідомляють, що в Сирії вибухло нове повстання. Команда французьких військ у Сирії вислала всі відділи, які мала до диспозиції, на терен боїв. Відділи ті мають також 15 танків і 6 панцирних самоходів. Ходять чутки, що повстанці заняли вже Алеппо.

—o—

3. травня вибори в Анґлії.

Аґенція Райтера потверджує вістку, що загальні вибори до анґл. парляменту відбудуться 30. травня ц. р.

Бурливе засідання Прибічної Ради.

Львів, 22. березня 1929.

Вчорашне засідання львівської Прибічної Ради мало дуже бурливий характер. Уже на початку засідання було відомо, що клюб соціялістичних послів приготовляє декларацію-протест проти ухвалення на попередньому засіданні резолюції в справі зміни конституції. Мабуть тому зібралися в дуже поважному числі члени Приб. Ради, а ґалерії виповнила вщерть цікава публика.

Після полагнання кількох менше важних справ і відповіди ком. Надольського, згл. віцеком. Франковського на інтерпеляції (в справі чищення міста з снігу, в справі страйку пекарів) забрав слово представник клюбу ППС. *Скаляк,* який відчитав довгу декларацію-протест проти резолюції Приб. Ради в справі зміни конституції, що, як відомо, заявляється за проектом Б. Б. Після відчитання тої декларації радні з клюбу ППС покинули салю нарад, а ґалерія після ріжних окликів заінтонувала „Червоний Прапор".

Демонстрація ґалерії тревала доволі довго, так, що ком. Надольський велів вкінці опорожнити її силою. Після того публика з ґалерії, злучившися з робітниками, що чекали на вулиці, демонструвала ще довго під ратушем, а потім під памятником Міцкевича, звідки демонстрантів розігнала поліція. Розпорошені поліцією демонстранти зібралися потім у льокалі Союзу гром. працьовників при вул. Вірменській, де вже могли спокійно докінчити своє віче.

Після опорожнення ґалерії ком. Надольський отворив знову засідання Приб. Ради і віддав голос представникові Українського Клюбу, сен. *Децикевичеві,* який заявив: Дотеперішня діяльність Приб. Ради спиралася на засаді річевої праці в межах, начеркнених міському самоврядуванню. Конечність обмежитись до такої праці голосили дуже рішучо саме ті уґрупування Ради, які поносять відповідальність за її ухвалу з 9. ц. м. в справі проєкту зміни конституції. Цією ухвалою Приб. Рада спроневірилася засаді річевости і доконала політичного акту, який є незгідний у своїх тенденціях з прямуваннями й поглядами українського населення. Стверджуючи це, не витягаємо з цього консеквенцій в напрямі евен. зміни нашого поступовання в Приб. Раді. Хочемо дальше брати участь у річевій праці для добра міста і його мешканців у надії, що дальше поступовання більшости Ради не зробить нам цієї праці неможливою. Одначе ми не в силі обігнатися від страху, що без участи ґрупи, яка в першу чергу заступає інтереси робітничих кругів, дальша праця Приб. Ради може натрапити на поважні труднощі.

Після чого складали ще декларації: д-р Шмерак ім. нац. жидівського клюбу і сен. Закшевський ім. клюбу републиканско-демократичного.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·88·00—8·88·50, канадійський долар 8·80·50—8·81·00, чеська корона 0·26·33—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·25, французький франк 0·34·50—0·34·75, швайцарський франк 1·71·20—1·71·50, фунт штерлінгів 43·40·00—43·60·00, радянський червінець 17·50—18·00.

Золото: 20 корон 36·40·00—36·70·00, 20 франків 33·20·00—33·60·00, 20 німецьких марок 41·20·00—41·60·00, 10 російських рублів 46·30·00—45·80·00.

Срібло: Австрійська корона 0·67·00—0·67·50, 5 австрійських корон 3·45·00—3·50·00, австрійський фльорен 1·72·00—1·75·00, російський рубель 2·80·00—2·90·00, копійки за рубель 1·40·00—1·45·00.

Збіжа.

Пшениця двірська 45·00—46·00, пшениця селянська 43·00—44·00, жито галицьке 31·75—32·50, ячмінь галицький броварняний 34·50—35·50, ячмінь на кашу 27·75—28·75, ячмінь пастівний 35·50—36·25, овес галицький 30·00—31·00, кукурудза румунська 35·50—36·50, барабоня промислова 4·75—5·00, фасоля біла 115·00—140·00, фасоля кольорова 50·00—55·00, фасоля краса 65·00—75·00, горох пів-Вікторія 51·00—55·50, горох пільний 38·00—40·00, бобик 33·50—34·50, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 38·00—40·00, сіно солодке красне прасоване 18·00—20·00, солома прасована 8·00—9·00, гречка 36·50—37·50, льон 74·00—75·00, лубінь синій 22·00—23·00, ріпак озимий 75·00—77·00, мука пшенична 40 прц. 73·00—74·00, мука пшенична 65 прц. 70·00—71·00, мука житна 65 прц. 50·00—50·00, грисік кукурудзяний 67·00—70·00, мука кукурудзяна 49·00—51·00, отруби житні 22·50—23·50, отруби пшеничні 25·00—25·50, крупи гречані 68·00—70·00, пшоно 80·00—82·00, крупи ячмінні 48·25—50·75, пенцак 48·50—50·00, просо красне 43·50—44·50, макухи льняні 47·00—48·00, конюшина красна 150·00—170·00, мак синій 115·00—125·00, мак сивий 90·00—100·00. Мішки ютові виробу Страдом Варта 1·68—1·72, мішки уживані добрі 1·38—1·42.

НОВИНКИ

— Знижки на „Вія". На виставу фантастичної оперетки „Вій", яку ставить дир. Й. Стадник дня 25. ц. м. у Великім Міськім Театрі, важні 20 проц. знижки на всі місця.

— Особисті вісти. Дня 16-го січня ц. р. відбулася в великій залі університету в Грацу промоція на д-рів лікарських наук Михайла Злепка і Ярослава Шалаути.

— 4 міліони долярів має позичити львівська міська рада на те, щоби зрівноважити свій бюджет і перевести всі праці потрібні для впорядкування міста.

— Поліція і студенти. Міністр внутрішніх справ вислав обіжник воєвідствам у справі компетенції поліції при арештуванні студентів університету. Цей обіжник каже, що коли студент зробив адміністраційний проступок, від нього треба домагатись університетської леґітимації, записати прізвище і число та повідомити про це ректорат. Арештувати можна студента тоді, коли він не має леґітимації і нарушить прилюдний спокій. Поліція повинна поводитись зі студентами спокійно і тактовно, не може їм відбирати леґітимації і повинна оминати того, щоби держати їх у келіях зі звичайними злочинцями.

— Любовні пристрасти. На вул. Травґута 1 а у Львові служниця Францішка Вербицька, любка шевця Йос. Скульського, облила його в ночі сільним квасом і скочила смертельно з II. поверха. Причиною трагедії позичені Вербицькою гроші Скульському, який не міг їх віддати. — У механічній пекарні „Сніп" за стрийською рогачкою візник Григорій Дудок убив у ночі в стайні залізним дрючком свого суперника І. Тіжея. Причина: Тіжей „відбив" йому одну з дівчат-робітниць у цій фабриці. — У селі Зазулинці (Золочівщина) 58-літня господиня Анастазія Сухенська вбила в ночі свого мужа; причина — родинні непорозуміння. — У Дроздовицях (Городок Яг.) 27-літній парубок Григорій Мельник убив 35-літню молодицю Анну Мессінґер з Буоґенталю з помсти за зірвані любовні зносини. Перед війною одна така трагедія траплялась не частіше як раз на кілька місяців!

— Смерть міжнародного юриста. У Льондоні помер відомий юрист льорд Вальтер Філімор у 84 р. життя. Він був головою міжнародного союзу правників і проводив численними конґресами. Філімор був спершу спеціялістом торговельного і морського права і як такий почав робити свою правничу карієру. Він був особистим приятелем великого Ґледстона і мав великий організаційний хист. Не вважаючи на свій вік, він підготовляв до всіх конґресів величезний матеріял і власні реферати. Одно йому влекшувало цю працю: це був міліонер, один з найбільших в Анґлії, і в Льондоні був власником ріжних підприємств.

— Потоп у місті. На стейт Алябама впав хмаролім ніколи ще небачений. Околиця залита справжнім потопом. Місто Ельба над ріками Уайт, Біг Крік і Пі є центром катастрофи. 48-годинний дощ відрізав місто від решти світа; всі мости та телеграфічні стовпи зірвані, а шляхи під водою. Вода глибока від 3-ох стіп до 12-ти. Мешканці міста сидять на дахах або на поверхах мурованих міцних будівель. В одній школі сидить 300 дітей, що не має змоги вийти звідти і жде на човни. Військо помагає рятувати всіх загрожених. Пять сусідніх містечок також залитих, хоча не в такій катастрофальній формі.

— Вулиця з муки. У Бельську завалилась стіна шпіхліра заввишки на 20 метрів, сумежна з вулицею. На вулицю висипалось 15 ваґонів муки та пшениці. Всі прохожі та хідники були побілені в одну мить. Місцева преса не подає інформації, скільки з цієї муки врятували на хліб і на який: чорний чи білий.

— Ріжні вістки. Редактор паризького денника „Eнтрансіжан" Леон Бальбі жертвував союзові журналістів у Парижі 500.000 фр. і дім. — У Москві почалась розправа проти бандитської шайки Кузнецова „Пашки Цигана", складеної з 30 осіб; Кузнецов признався, що вбив 15 осіб, між іншим свою жінку, доньку та вуйка. — Син англійського короля, князь Йоркський, підчас переїзду через Берлін залишив свій білет у Гінденбурга. — Король американських авт Форд виїхав до Анґлії. — У Шанхаю завели кару смерти для державних урядовців, яких переловлять підчас курення опію. — Перший прилюдний виступ Гувера як президента буде нині на річнім обіді американської преси. — У норвеськім місті Ставанґер згорів ратуш, будинок поліції і кілька домів з міськими архівами. — В Анґлії помер визначний діяч Стіфен Уолш, бувш. військовий міністр у кабінеті Мекдональда. — Остання американська статистика каже, що дня 1-го січня ц. р. було у Зл. Державах 14.000 міліонерів. У Франції було минулого року всього 651 міліонерів. — В Ірляндії ухвалили новий закон про зведення своїх грошей, на яких замісць королівської голови має стояти герб Ірляндії: риби та бик. Англійські гроші мають цілком стягнути з обігу і ріжницю в курсі — 500.000 фунтів має ще англійський банк доплатити ірляндському державному банкові.

— Слідами Дездемони. У Будапешті всі заціклені подружжям доньки відомого мадярського магната Ґрейнера з мурином Шетльґандом. Молода пара познайомилась кілька місяців тому в Парижі, в університеті, де ходили на ті самі виклади. Між мадярською красунею і мурином почалася любов. Батько дізнавшись про намір своєї доньки вийти замуж за мурина, заявив рішуче, що не дасть на це своєї згоди і відречеться її. Тоді донька пробувала вмерти; не наслідувала самогубство, а таки хотіла направду його виконати, але незручно. Коли батько переконався, що говорити до неї так само даремно як до Дездемони, згодився на шлюб. Може аж це вилічить засліплену дівчину.

— Примхи щастя. Бувший ню-йорський банкир Джордж Блюменталь приїхав на франц. Рів'єру до Канн і зайшов до касина гри. До салі ввійшов він у хвилині, коли при столі гри в бакарата, крупіє мішав карти. Блюменталь запропонував відступити йому місце при столі грекові Миколі Зоґрафосу, предсідникові „синдикату грачів", що грав увесь сезон без щастя. Зоґрафос відступив своє фатальне місце. Блюменталь „тримав" банк. При бакараті, якого грають трьома колодами карт, роздають 18 разів. З цього Блюменталь виграв 8 разів, дібравши півтретя міліона. Зоґрафос стояв за ним і не поклав ні разу ні франка. Пізніше він признався Блюменталеві, що програв величезні гроші в Канн, а тримав банк тільки тому, що приїхав сюди з великою сумою, виграною в касині Довіль від „короля авт" Сітроена.

— Муринські школи в Злучених Державах. Міністерство освіти Зл. Держав перевірило недавно стан муринського шкільництва в Зл. Державах і переконалось, що за останніх десять літ число вищих шкіл подвоїлось, а студентів пошестерилось. В 1917 році було всього 31 наукових інституцій, що рівнялись ґімназіям, з 2.132 студентами. Десять літ пізніше, 1927 року, нараховувалось уже 77 муринських ґімназій і університетів, де записано 13.680 студентів. З останньої статистики видно, що мурини мають яких 48.000 своїх учителів в Зл. Державах. З того більше тисячки це вчителі ґімназій та університетів, а решта це вчителі початкових шкіл, на яких лежить обовязок вчити і виховувати 5,000.000 муринської молоді до вісімнацятого року життя. Економічне скріплення муринської раси залежить у великій мірі від збільшення її степеня освіти в хліборобстві, механіці, техніці і мистецтві. Недостача такої освіти показується хочби на тому, що тільки 56.000 чорних робітників знають якесь ремесло, а 1,371.000 їх працює як некваліфіковані денні робітники. Тоді, як міліон муринів мають свої власні фарми або господарять на чужих, 1,178.000 робітників працюють як прості фермерські наймити без знання рільничого господарства. Всі стейти мають тепер „каледжі" для муринів, де ведуться курси хліборобства, механіки, економії то-що. З тих „каледжів" не тільки виходять рік-річно дипльомовані вчителі для фахових шкіл, але вони дають нагоду муринським студентам дістати вищу спеціяльну освіту. В Зл. Державах є всього 3.500 лікарів муринів, себто один лікар на 3.343 душ. Біле населення має одного лікаря на 533 душ. Очевидна велика недостача муринських зубних лікарів, — один на 10.540 муринів. Ще більша недостача техніків. В Зл. Державах є всього 50 архітектів муринів, 184 інжинірів, 145 винахідників і рисівників, 207 хеміків. Найбільше мають мурини пасторів: 19.000, але не всі вони мають теольоґічну освіту.

— Діяч, що врятував лужичан. Цими днями скінчив 75 літ проф. Арношт Мука, діяч найменшої галузі між славянськими народами: лужицьких сербів, яких побут студіював він усе життя. У великій мірі, завдяки його праці, цей нарід не знімчився остаточно. В 1911 р. Академія Наук у Петербурзі почала друкувати словник долішньолужицької мови проф. Муки, але воєнні події припинили друк цієї праці, яку продовжила чеська Академія Наук. Останній том цього великого словника вийшов минулого року.

— Жіночий рекорд. Англійка Ліліяна Сміт може почванитися небуденним рекордом: 6 літ виступала вона як мущина „сер Віктор Бейкер, полковник британської армії". Тепер здемаскована вона друкує свої спомини в „Сандей Діспетч". Думка стати „полковником" прийшла їй у голову тоді, коли вона, роблячи знимки для фільми, вперше вбрала на себе військовий мундір. При кінці 1926 р. у тому домі, де вона жила вже як „полковник Бейкер" мешкав член партії італійських фашистів. Коли він побачив, що вона має на грудях ріжні військові відзнаки, почав її намовляти, щоби вона вступила до його партії. Грошей я не мала — каже Ліліяна. Я вступила до фашистів як секретар. Кілька разів брала я участь у бійках студентів з комуністами, одягаючись в чорну сорочку і берет. Не прибільшу, коли скажу, що в Гайд-парку знала мене кожна собака. Ми там бились кілька разів із червоними. Я приймала участь у цих бійках і сміливо можу сказати, що повелась не гірше мущини". Ліліяна ставши фашистом з „професії" почала брати лекції боксу, шерми і стріляння з револьверу. На аматорських змаганнях вона часто виходила переможцем і придбала собі між товаришами великий авторитет. За рік англійські фашисти вибрали її більшістю голосів своїм „дуче".

---

†

ПАВЛИНА З СЕЛЬСЬКИХ

ВЕРГАНОВСЬКА

вдова по гр.-кат. пароху упокоїлася в Бозі по довгій і тяжкій недузі, заосмотрена Св. Тайнами дня 20. березня 1929 р. в 79 р. життя.

Похорони з крипти ОО. Бернардинів на Личаківське кладовище відбудуться в пятницю дня 22. березня 1929 р. о год. 5. по полудни на які запрошують опечалені

Діти і Внуки.

З судової салі.

Селяни зі села Гребенне перед судом.

В четвер 21. березня п. р. відбувалася далі розправа проти 22-ох селян (ок) із Гребенного. Нині переслухувано дальших свідків.

Зізнання свідків.

Св. князь Павло Сапіга, заприсяжений, зізнає, що він признавав Професійний Союз Рільних Робітників за контрагента лише щодо його форналів, а не до денних і принагідних робітників зі села Гребенне, бо уважав його некомпетентним займатися справою денних робітників. Далі каже, що при переговорах з ним делеґати Союзу нібито радикально не ставили тої справи із робітниками як найважнішого їх постуляту, бо якби лише тому мали були розбитися переговори, то свідок нібито був би на те згодився. Делеґатами від Союзу були замісцеві люди і він не хотів щоб вони здобували вплив на робітників його села. На інші пропозиції делеґатів, а саме на обезпечення рільних робітників у Касі Хорих і обезпечення їх на старість та підвишку платень, свідок нібито годився. Каже, що в літі платив робітникам 1.50—2 зол. денно і вони працювали від 8., а навіть від 9. год. рано лише до 1. год. вполудне. Опісля від 2-ої пополудні до 6 або 7-ої год. вечером. (Обвинувачені іронічно усміхаються. Одна обвинувачена селянка починає говорити, але свідок перебиває їй своїми зізнаннями). Молоді робітники (від 14—16 літ) заробляли по 1.25 до 1.50 зол. денно, а літи в зимі заробляли денно по 0.60—0.80 зол. Зрештою висоти платні свідок не уважає за засадничу справу, лише за побічний „шчеґул". Запевнював, що він найбільше платив робітникам, хоч зараз таки виявилося, що в сусідньому селі Любичі плачено робітникам по 2.50—3 зол. денно у дворі. Заперечував, щоби до селян хтонебудь стріляв з двора у днях 13. і 14. жовтня м. р. і щоби свідок називав їх „бандою" і „мотлохом". Рішучо перечив також, що його батько їздив дня 12. жовтня м. р. спеціяльно до воєвідства у Львові в справі страйку і щоб він висилав свого економа Моравського в цій справі до старости в Раві Руській.

Св. Ярослав Моравський, економ заприсяжений, зізнав, що кн. Сапіга поручив йому поїхати до старости Моліцького в Раві Руській. Це ділося в пятницю 12. жовтня м. р. зараз, як робітники покинули працю на полі за намовою кількох страйкуючих селян. Про це свідок повідомив команданта поліції в селі Гребенне Борковського, а сам на припоручення кн. Сапіги поїхав негайно до старости. Там порадив йому арештувати пятьох селян, на його думку провідників страйку, які нібито підбурювали селян і нарушували публичний спокій. Ком. поліції Дублевський в Раві Руській, по одержанню приказу від старости арештувати пятьох селян, радив старості наперед розслідити справу і не полягати виключно на тому, що сказав йому Моравський. Але староста в присутности свідка заявив Дублевському, що такий наказ одержано з воєвідства і що вже раз влада але вийшла зі страйком в селі Диби, пов. Рава Руська, тому, що тоді не арештовано страйкуючих селян.

Інші свідки, як *Дерендаль*, аґент поліції з Рави Руської, і *Король Баран*, настоятель зі села Гребенне, підтримували своїми зізнаннями акт обвинувачення. Зате св. *Іван Печінка*, б. війт зі села Гребенне, кинув промінчик світла на акт обвинувачення своїми цікавими зізнаннями. Він заявив, що не бачив, як поліція стріляла в суботу 13. жовтня м. р. до селян, але зате бачив це в неділю. Тоді то по скінченні віча, де посол Хам взивав людей, щоби вони спокійно розійшлися додому, люди дійсно вже розходилися домів. Саме тоді надійшов обв. селянин Малиняк і почав

щось кричати. Поліція перша почала бити одну цивільну особу на матеріялі (дубах) біля громадського дому. Щойно потім люди обурилися на поліцію і не хотіли розходитися та почали кричати до поліції. Але поліція стала бити прикладами крісів селян. Селяни почали кидати на неї патиками і капустою. Малисняка поліція арештувала і хотіла відвезти самоходом до Рави Руської. Люди почали тоді тиснутися до нього, а у відповідь на це поліція почала стріляти до них. Свідок просив ком. Роговського, щоб поліція заперестала людей бити. Але нічого з того не вийшло. Дальше цей свідок заявив, що якби поліція не била людей, то вони напевно спокійно розійшлисяб були домому. Каже, що громада має велику шкоду від ставу і горальні кн. Сапіги, бо брудна вода заливає городи і занечищує воду в ріці. Про це вже кілька разів повідомлювано старовство в Раві Руській, але нічого не полагоджено ще донині. Село Ґребенне має з форналями 300 хат, але поля має лише 1.800 морґів. Зате у кн. Сапіги є 2.000 га землі. Селяни мусять працювати за дуже низьку плату в дворі. Місцеві господарі платили робітникам 2—2.50 зол. денно і давали також свій харч. В дворі плачено далеко менше і без харчу.

На тому перервано розправу до завтра, 9 год. рано. Конець розправи мабуть в суботу.

На суспільні теми.

Еміґраційний Дім у Львові.

Справа створення у Львові захисту для еміґрантів у виді Еміґраційного Дому найшлася на передодні свойого здійснення. Заходи суспільних орґанізацій опіки над еміґрантами в напрямі прихильного віднесення до цієї справи Еміґраційного Уряду й одержання від нього підтримки у формі кредитів, покінчилися повним успіхом.

Зайшла лише одна зміна. Коли в першому плані проєктовано збудувати дім недалеко залізничого двірця на площі Управи домен і державних лісів, то тепер по відмові цієї установи відступити згадану площу Кооперативі Будови Еміґраційного Дому, рішено закупити майже готовий дім при вул. Потоцького. Дім цей майже на викінченні і своєю конструкцією надається на дім для еміґрантів. Тому Кооператива Будови Еміґраційного Дому рішила його закупити, викінчити будову й уладити відповідно до потреб приміщення в ньому еміґрантів.

Ходило лише про згоду Еміґраційного Уряду.

У цій справі зїхав до Львова дня 11 березня дир. Еміґраційного Уряду Наконечніков, щоби справу порушити на зїзді воєводів. По розглянені справи зїзд воєводів вирішив, що справа будови Еміґраційного Дому не терпить проволоки і що належить приступити негайно до її зреалізовання. Ініціятиву передано львівському воєводі в напрямі набуття наміченого кооперативою готового дому.

Згода Міністерства Праці і Суспільної Опіки запевнена і вже є десиґновані відповідні кредити. Коли не зайдуть ніякі перепони, вже осінню цього року Еміґраційний Дім у Львові стане фактом.

ОГОЛОШЕННЯ

Спішіться з висилкою членських вкладок до Т-ва „Просвіта“. Нехай ні одного не буде між нами, який не став би в ювилейному році його членом.

Театри.

Кооператива „Український Театр“ під дир. Й. Стадника.

Саля Великого Міського Театру:

Понеділок 25-го, г. 7·30 веч. „Вій“, фантастична опера на 3 дії Гоголя-Кропивницького.

Великий Міський Театр:

Пятниця 22-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б“.

Субота 23-го, г. 3·30 попол. „Отець Марек“ (вистава для молоді).

Субота 23-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б“.

Неділя 24-го, г. 3·30 попол. „Княжна долярів“.

Неділя 24-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б“.

Кіна.

„Апольо“: „Безгрішниця“ Лявра Ля Пляите.

„Лев“: „У крутіжі Парижа“ з Ліль Даговер.

„Оаза“: „Останній приказ“.

„Палас“: „Полонена океаного“.

„Пан“: „Уланські любощі“.

„Промінь“ на Знесінню: „Голгофта“.

„Фатаморгана“: „Сторожі чесноти“.

„Химера“: „Золотий магніт“.

Програма радіо.

Субота 24-го.

Льондон (358). 14·00 Музика з готелю Карльтон. 22·35 Радіокабарет. 23·35—1·00 Музика до танців.

Париж (1745). 19·30 Джезбенд з ресторану „Гран Ватель“. 18·45 Пате.

Берлін (475,4). 16·30—18 Концерт капелі.

Мюнхен (536,7). 18·00 Цитрова орхестр. 19·30 Фортепяновий концерт. 21·00 Веселий вечір.

Ляйпціґ (361,9). 16·30 Легкий концерт радіоорхестри.

Відень (519,9). 17·20 Камерний концерт.

Будапешт (554,5). 12·05 Військова орхестра. 17·15 Циганська музика. 0·10 Легкий концерт і циганська музика.

Москва (1450). 10·20 Російська опера. 16·00 Концерт і музика до танців. 19·20 Концерт Музич. Академії.

Харків (477). 18·00 Камерний концерт. 19·30 Музична трансляція.

(1680) 19·30 Вечір розваги.

Варшава (1357). 20·33 „Подружа при ліхтарні“ Офенбаха. 22·30 Музика з „Брістолю“.

Громадяни! Приготовляймося до відповідного відсвяткування 60-літнього ювилею „Просвіти“ та причинімся всі гідним нас ювилейним подарком до створення КНЯЖОГО ДАРУ для нашої Матери.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича.

Товсте:
- 23.III. Ґейша.
- 24.III. Казка Старого Млина.

Хоростків:
- 25.III. Вій.
- 26.III. Маруся Богуславка.

Копичинці:
- 27.III. Маруся Богуславка.
- 28.III. Вій.
- 29.III. Казка Старого Млина.
- 30.III. Сирітка Хася.
- 31.III. Базар.

Теребовля:
- 1.IV. Базар.

Тернопіль:
- 2.IV. Базар.
- 3.IV. Два злодії.

Козова:
- 4.IV. Вій.
- 5.IV. Казка Старого Млина.
- 6.VI. Вихрест.
- 7.IV. Маруся Богуславка.

Бережани:
- 8.IV. Вій.
- 9.IV. Базар.
- 10.IV. Маруся Богуславка.

Увага! Автор проєкту на просвітянський гимн під криптонімом „Осмо нел“, схоче негайно зголоситися особисто в Президії Ювилейного Комітету в канцелярії „Просвіти“. 1664 1—1

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи“ зложили в золотих Вп.: Комітет Личаківських Установ 83·15 з нагоди просфори. Стефанія і Юрій Надісевич Посіч 10 замісць цвітів на домовину бл. п. д-ра Олександра Б. Кулачковського і 10 замісць цвітів на домовину бл. п. Іванни з Гладишовських Пеленської; о. Василь Кидринський Підлищі 10 замісць цвітів на домовину бл. п. о. Льва Левицького, декана в Печеніжині; Степан Легкий Клепарів 10, Кирило Легкий Клепарів 1 ам. дол.; Теодор Пікас 10.

Через Адміністрацію „Діла“ в золотих Вп.: Іванна Барчинська Золочів 20 замісць оголошення і подяки за співучасть на похороні бл. п. Віктора Барчинського, судді окр. в Золочеві; д-р Валеріян Банах, Надвірна 20 замісць вінця на домовину бл. п. д-ра М. Здерковського з Перемишляни, Михайло Ребрик Калуш 10, о. Чичилович Кобильниця руська 5, інж. Павликовський Львів 10, Е. Ропінка Перемишль 3 замісць святочних желань, д-р А. Гарасимів Стрий 5 замісць святочних желань і ґратуляцій д-рови А. Чайківському; адв. Чернявський Коломия 15. Ольга і Миxoда Стефановичі 5 замісць вінця на домовину бл. п. Сергія Бутчика. Українська Студ. Корпорація „Галич“ Данціґ 5 замісць святочних і новорічних желань, о. Іван Копик Щитівці 10 замісць продовоної подяки для учасників в похоронах; Філія Союза Українок Ст. Самбір 20 як дохід з чайних вечерів на покриття шкід; Анда з Рогозинських Байракова Арґентина 10; Іван Онуферко і Петро Майка Тернопіль 20 замісць новорічних бажань; Клим Смлка 3 гривнів 16, зібраних на іменинах 8/12. 1928; Іван і Леонтина Вертипорохи Сідельбень ів 10 замісць святочних желань; Ол. Колодій Перемишль 5 як неприйнятий о. Ол. Капустянським в Медениці гонорар за виставлення метрики; о. Н. Величковський Базар 5; Антін і Олена з Кліа Максимович Вірна в 160 з нагоди вінчання; Кл. Матеріяло Перегінсько 10 замісць напитків в часі свят; Болехи Кусінці 10 замісць желань на іменини дир. М. Заячківському, інж. Раймарович Омелян і п. Стефа Пенкальська 10 з нагоди вінчання.

Через Адміністрацію „Діла“ в чеських коронах: Д-р Гнат Бdevii лікар в Льовнах 50; інж. Стан. Сквлій Здіна 40; інж. Петро Яремкевич Ужгород 20; Мґр. Сальомянова Свалява 100; інж. Степан Макар Нітра 70; Іван Лупів Літомежиці 50; інж. П. Василюк Трміче 20; проф. І. Калічак Берно 50; Іван Ватрак Ліни 30; д-р Іван Волошак Тячево 10; д-р Осип Цюпка, повіт. суддя в Богумінві 900 як збірку межи членами „Просвіти“ в Мор. Остраві; То-во Українських Ветер. Медиків 50; С. Ривдяк Ревніце 10; Ліна Войтовичева-Волошакова Тячеви 30.

Вп. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1667 1—1

Старшина Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок у Львові складає усім жертводавцям на передсвяточну ярмарку, іменно українським жінкам, львівським фірмам і склепам щиру подяку за їх щедрі дари в грошах і натураліях. Чистий прихід: 709 зол. 1666 1—1

Позір, Турчанщина! Кооперативний Окружний Комітет в Турці над Стр. уладжує І. кооперативно-господарський курс в Турці над Стр. в домі „Просвіти“ в часі від 15. до 28. квіт. в 1929 р. Навчання безплатне. Учасники курсу мають подбати за приміщення і харч. Зголошення приймає канцелярія д-ра М. Кондрата, адвоката в Турці. — За Управу курсу: **Д-р М. Кондрат, о. І. Тимчук, О. Сандович.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ „Zenith“, „Longines“, також біжутерію власного виробу поручає: Домбровський-Розважевський, Львів, (Готель Жоржа) — Догідні умови. 1136 10—?

ГРИБИ Висилаю почтою за післяплатою, оплачено, гарні, вибирані гриби (найменше 5 кг) по 26 зол. за кільо, також повида з чистих сливок з цукром, бочілочка 5 кг. 12 зол.; правдива овеча бриндзя в 5 кг. бочілочках за 15 зол.; волоські оріхи 5 кг. за 18 зол. та великі сушені груші 5 кг. за 12 зол. — **Ф-ма М. Штуммер. Косів коло Коломиї.** 1640 2—10

ДОБРА станція для ґимназиста у Львові при вул. Міляковського або в околиці — потрібна від 1. IV. п. р. Окрема совішна, здорова кімната, добрий вікт, совісна опіка. — Адміністрація „Діла“, — для о. Сіренького. 1663 1—2

ПРИЙМУ негайно рутинованого адвокатського кандидата. Неуглядненї оферти останутъ без відповіди. — Зголошення з заподанням услівій слати на адресу: Д-р Евген Ловицький, адвокат в Підгайцях. 1656 2—3

АДВОКАТСЬКИЙ конціпієнт шукає посади. — Зголошення: адв. М. Балтарович, Золочів — для Д-ра К. Т. 1630 3—3

БІЖУТЕРІЮ ЗОЛОТУ СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на сплати від десятків літ у цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх** Львів пл. Марійська ч. 5. Купую бриданти, золото, срібло плачу найвищі ціни. 3 147-?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг нервів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Переосвітлення Рентґеном. 16—25

3 зол	ПЕРСТЕНЕЦЬ	3 зол

з 14-карат. золота з рубіном тільки у **Б. ҐРИНБЕРГ,** Синенська 4 Т. 59-22
1644 2—3

ПЯНІНА
реномованих фабрик поручаємо
КАІМ і СИН
ЛЬВІВ, вул. Коперника 16.
1648 2—3

Подяка.

Волею Всевишнього покликаний по вічну нагороду заслужений громадянин бл. п. Антін Копровський, бувший радник краєвого суду, сотник У. Г. А. впослідне адвокат в Солотвині — відійшов в Засвіти дня 4. березня 1929 р. полишаючи своїх найблизших в тяжкім жалю. Одинокою відрадою для них — не певність, що труд і посвята для добра загалу не остають без признання та нагороди. До тої відради причинилось у великій мірі громадянство Солотвини та цілої близшої і дальшої околиці вельми торжественним відданням Покійникови послідної прислуги. Най за це буде йому честь і дяка. З окрема щиросердечну подяку складаю о. Декану Гринеєви за посвячення серед глухої ночі з религійною потіхою і СС. Тайнами до умираючого, також обом Вп. лікарям за лікарську поміч. Всечестнішому Духовенству Солотвинщини, що під проводом о. Декана відвело останки на місце вічного спочинку, зібравшися повночисельно мимо трудів подорожі серед тяжкої зими і з найдальших гірських закутин особливо Всч. о. о. Пропику, Кейвану Кгичковському Николину, Мокрицькому, Купчинському, Лазореву, Бачинському і Кс. Пр. Вальчаку, що не тільки взяли участь в Соборній Службі Божій і похороннім обряді, але вже в передень у відправі Парастаса. Всч. о. Декану за зворушаючу проповідь в церкві з прощанием Покійника. Світській інтеліґенції, що під проводом Вп. пп. Кондєальских зложили окремий комітет для уладження похорону та ще й в прегарній, традиційній національній формі дібраними волами на чудово прибраних санях. Дякую за чисельну участь і трогаючі заяви співчуття Товаришам Покійника по званню: Вп. Начальнику Городського Суду і Суддям, Вп. Адвокатам і Канд. адв., Вп. Нотареви Медведеви, Представникам Урядів громадського, почтового, Державної Поліції і Хвальному Зарядови Доменів, а вельми горячо Високоповажаному Учительству цілої околиці, що не жаліло труду мимо тяжких комунікаційних условин, явилось з Вп. п. Інспектором, а ще й прегарним хоровим співом звеличали сумне торжество. Дякую щиро Церковним Братствам, представникам публичних Інституцій і Товариств, широким кругам горожан Солотвини, Заріча, Старуні і інших доокодичних місцевостей, що зволили жертвувати вінці, Вп. Директорові Данишевій та всім за віддання послідної присуги і почести для мого незабутнього мужа. Дякую теж всім численним Другам Покійника, особливо Всч. О. Д-р Фиголеви і Вп. Добродійці, Всч. О. проф. Лукачеви зі Станиславова, котрих непоборимі трудности комунікації приневолили перервати подорож, та взагалі всім що не могли прибути на похорони. Виділам Українських Товариств Станиславських і Самбірських, взагалі всім, що надіслали многочисленні телеґрафічні і письменні заяви співчуття. — **Стефанія Копровська, Ортинські і Коншевичі.** 1665 1—1

За редакцію відповідає Василь Мудрий.

Видає Видавнича Спілка „Діло“.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10